GULLIVERS REIZEN

Gullivers reizen.indd 1 26-10-2026 08:38:40

Gullivers reizen.indd 2 26-10-2026 08:38:40

Jonathan Swift

Gullivers reizen

Naar verschillende afgelegen volken op aarde
in vier delen door Lemuel Gulliver, chirurgijn
en vervolgens kapitein op verschillende schepen

Vertaald en van een nawoord voorzien
door Robbert-Jan Henkes

Met illustraties van
Floris Tilanus

Uitgeverij Van Oorschot
Amsterdam

Gullivers reizen.indd 3 26-10-2026 08:38:40

Eerste druk november 2026

Oorspronkelijke uitgave: *Travels into Several Remote Nations of the World, in four parts, by Lemuel Gulliver, first a Surgeon, and then a Captain of several Ships,* ook bekend als *Gulliver's Travels,* Benjamin Motte Jr, 1726

© Copyright 2026 Vertaling en nawoord: ROBBERT-JAN HENKES en UITGEVERIJ VAN OORSCHOT, AMSTERDAM
© Copyright 2026 Illustraties: FLORIS TILANUS
Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaargemaakt, op welke wijze ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever. Ook tekst- en datamining van deze uitgave is zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever niet toegestaan.

Voorbericht van de uitgever

Lemuel Gulliver, de schrijver van deze reizen, is een oude boezemvriend van mij; eveneens zijn wij van moederszijde verwant. Toen hij omtrent drie jaar geleden genoeg kreeg van de aanloop van nieuwsgierig volk aan zijn deur in Redriff, kocht hij nabij Newark in Nottinghamshire, zijn geboortegrond, een stuk land met een gerieflijke woonstee, alwaar hij thans teruggetrokken leeft, evenwel bij zijn buren graag gezien is.

Weliswaar is Gulliver geboren in Nottinghamshire, de thuishaven van zijn vader, maar ik heb hem horen zeggen dat zijn familie van oorsprong uit Oxfordshire is, en inderdaad heb ik op het kerkhof van Banbury in dat graafschap verscheidene graven en gedenktekens van de Gullivers mogen zien.

Alvorens hij Redriff metterwoon verliet, gaf hij mij de hiernavolgende papieren in handen, met de vrijheid er naar eigen goeddunken over te beschikken. Ik heb ze driemaal nauwkeurig doorgenomen: de stijl is hoogst eenvoudig en onopgesmukt en de enige tekortkoming, dunkt mij, is dat de schrijver, naar reizigersgewoonte, ietwat te omstandig is. Het relaas maakt ontegenzeggenlijk een waargebeurde indruk, en het dient gezegd dat de schrijver zozeer bekendstond om zijn waarheidsliefde dat zijn buren in Redriff voor de feitelijkheid van een zaak instonden door te bezweren dat het 'zo waar was als een woord van mijnheer Gulliver'.

Aangemoedigd door een aantal rechtschapen lieden die ik met toestemming van de schrijver deze papieren toonde, waag ik ze thans aan de openbaarheid prijs te geven, in de hoop dat ze ons adellijke jongelingschap, althans voor enige tijd, beter mogen vermaken dan het doorsnee politieke en partijgebroddel.

Gullivers reizen.indd 5 26-10-2026 08:38:40

Onderhavig boek zou minstens de dubbele omvang hebben gehad, als ik mij niet had verstout talloze passages te schrappen handelend over wind en getij, over miswijzingen van kompas en afwijkingen van koers op de verscheidene zeereizen; alsmede de nauwgezette beschrijvingen van het reilen en zeilen tijdens een storm, in zeemanstaal gesteld; insgelijks de verslagen van lengte- en breedtebepaling – waarover de auteur waarschijnlijk enigszins misnoegd zal zijn: maar ik had besloten het werk voor lezers zo algemeen bevattelijk mogelijk te maken. Mocht ik door mijn zeevaartkundige onwetendheid echter hier en daar een misslag hebben begaan, ligt daarvoor alle verantwoordelijkheid bij mij, en toekomstige reizigers die graag een blik willen werpen op het volledige verslag zoals het door de schrijver geschreven is, geef ik met plezier alle inzage.

Voor verdere bijzonderheden betreffende de schrijver verwijs ik de weetgierige lezer naar de eerste bladzijden van het boek.

Richard Sympson.

Gullivers reizen.indd 6 26-10-2026 08:38:40

De inhoud

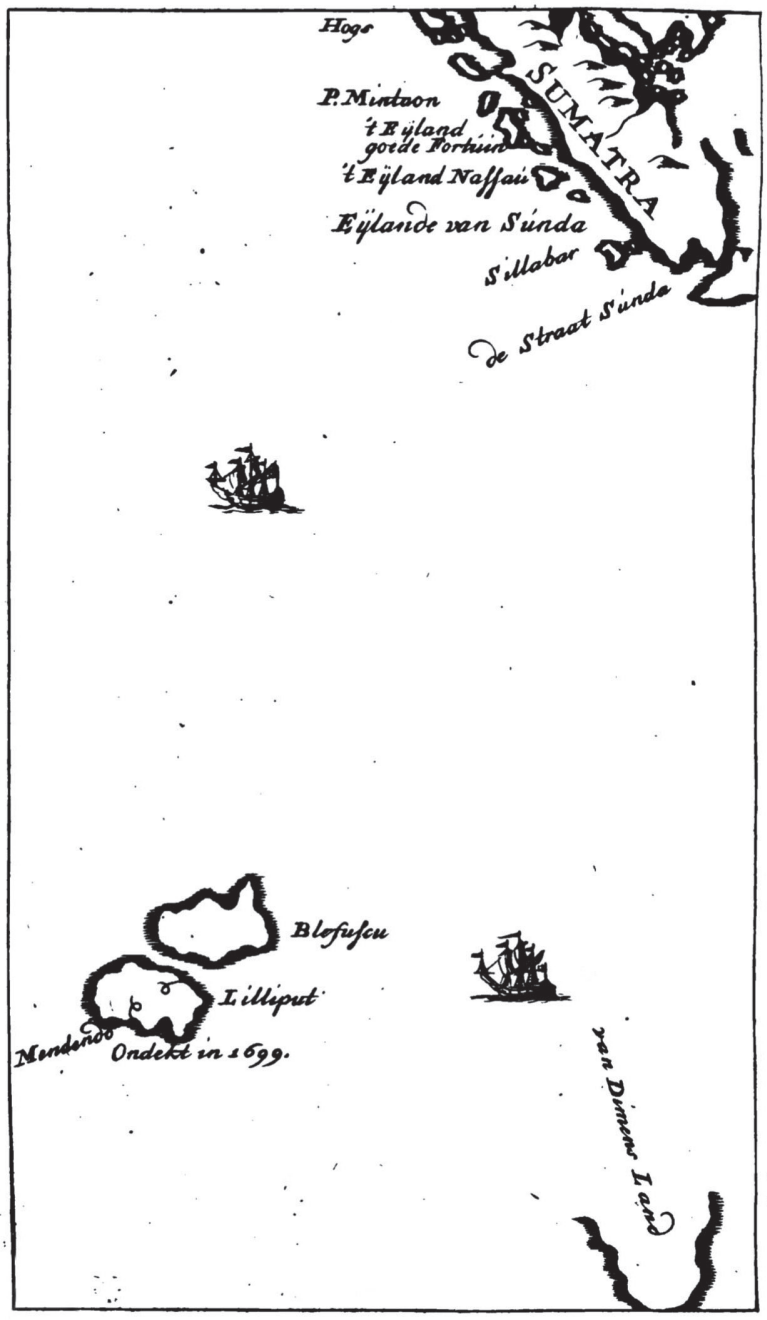
9 Boek I – Een reis naar Lilliput
81 Boek II – Een reis naar Brobdingnag
159 Boek III – Een reis naar Laputa, Balnibarbi, Glubbdubdrib, Luggnagg en Japan
237 Boek IV – Een reis naar het land van de Houyhnhnms

Aanhangselen

329 Brief van kapitein Gulliver aan zijn neef Sympson
334 Voorwoord bij de uitgave van 1735
335 De door Motte ingevoegde ode aan koningin Anne
337 Brief van Jonathan Swift aan Alexander Pope, 29 september 1725 (fragment)
339 De storm
344 Eenige waerschouwinghen
347 Brief van Lemuel Gulliver aan uitgever dezes
361 Geraadpleegde werken

Boek I

Een reis naar Lilliput

Gullivers reizen.indd 10 26-10-2026 08:38:40

Hoofdstuk 1

De schrijver geeft enig levensbericht van zichzelf en zijn familie, hoe hij tot reizen kwam. Hij lijdt schipbreuk en redt zich zwemmend, bereikt heelhuids de kust van het land Lilliput, wordt gevangengenomen en geboeid landinwaarts vervoerd.

Mijn vader had een klein landgoed in Nottinghamshire. Ik was de derde van vijf zonen. Op mijn veertiende werd ik naar het Emmanuel College in Cambridge gestuurd, waar ik drie jaar verbleef en mij vlijtig aan mijn studie wijdde, maar omdat zijn geringe kapitaal ontoereikend bleek voor de kosten van mijn onderhoud (ook al had ik een zeer karige toelage), werd ik uitbesteed aan de vooraanstaande chirurgijn James Bates in Londen, bij wie ik vier jaar in de leer was. Mijn vader stuurde mij af en toe een kleine som gelds, die ik besteedde aan lessen in navigatie en aan die onderdelen van de mathematica die van nut zijn voor zeevarenden, tot wie ik mezelf ooit nog eens hoopte te mogen rekenen. Toen mijn tijd bij dokter Bates erop zat, ging ik naar mijn vader, en met zijn hulp, die van mijn oom John en een aantal andere verwanten verkreeg ik veertig pond plus de toezegging van nog eens dertig pond jaarlijks voor mijn levensonderhoud in Leiden. Daar studeerde ik twee jaar en zeven maanden medicijnen, waarvan ik wist dat het me op lange zeereizen van pas zou komen.

Kort na mijn terugkeer uit Leiden werd ik op voorspraak van mijn goede voormalige werkgever mijnheer Bates aangesteld als chirurgijn op de Zwaluw, met kapitein Abraham Pannell als gezagvoerder. Onder hem maakte ik de daaropvolgende drieëneenhalf jaar een aantal reizen naar de Levant en andere gewesten. Bij terugkeer besloot ik me in Londen te vestigen, daartoe aangespoord door mijnheer Bates, die mij te-

Gullivers reizen.indd 11 26-10-2026 08:38:40

vens bij verschillende patiënten aanbeval. Ik nam kamers in een klein huis in de Old Jewry, en toen men mij ried mijn levensstaat te wijzigen huwde ik Mary Burton, tweede dochter van mijnheer Edmond Burton, in manufacturen, gevestigd in de Newgate Street, die mij vierhonderd pond als bruidsschat toebedeelde.

Maar toen mijn goede patroon meester Bates twee jaar later overleed, ging het snel bergafwaarts met mijn praktijk, aangezien ik weinig vrienden had en mijn geweten me verbood het kwalijke voorbeeld van zovelen van mijn vakbroeders te volgen. Na overleg met mijn vrouw en met bekenden besloot ik opnieuw het ruime sop te kiezen. Ik was scheepschirurgijn op twee opeenvolgende schepen en maakte in de loop van zes jaar meerdere zeereizen naar de Oost zowel als de West, die mij enige aanwas van vermogen opleverden. In mijn vrije tijd las ik, steeds voorzien van niet weinig boeken van de beste antieke en moderne schrijvers, en aan land sloeg ik de zeden en gewoonten der volkeren gade en leerde hun taal, hetgeen mij dankzij mijn goede geheugen gemakkelijk afging.

Mijn laatste reis viel niet zeer gelukkig uit: ik werd het varen moe en wilde bij vrouw en kinderen blijven. Ik verhuisde van de Old Jewry naar de Fetter Lane, en vandaar naar Wapping, hopend op klandizie van zeelui – een hoop die ijdel bleek. Na drie jaar vergeefs wachten op verbetering aanvaardde ik een gunstig aanbod van kapitein William Prichard, schipper van de Antelope, die een zeereis naar de Zuidzee ondernam. Op 4 mei 1699 kozen wij vanuit Bristol het zeegat en aanvankelijk verliep onze reis voorspoedig.

Om uiteenlopende redenen wil ik de lezer niet lastigvallen met de bijzonderheden van onze lotgevallen op zee. Laat mij volstaan te zeggen dat we op onze overtocht naar Oost-Indië door een zware storm noordwestelijk van Van Diemen's Land werden gedreven. Door de zon te schieten bleken wij ons op 30 graden 2 minuten zuiderbreedte te bevinden. Van onze bemanning waren er twaalf gestorven door uitputting en slecht eten, en de rest was er beroerd aan toe. Op 5 november, wanneer in die contreien de zomer begint, zag het scheepsvolk in de neveldampen een rots op een halve kabellengte van het schip. De

Gullivers reizen.indd 12 26-10-2026 08:38:40

wind was evenwel te sterk, en we werden er recht op gedreven, waardoor het schip terstond in tweeën brak. Zes bemanningsleden, waaronder ik, hadden een sloep te water gelaten en we slaagden erin van het schip en de rots weg te komen. We roeiden naar mijn raming ongeveer negen zeemijl, tot we niet meer konden, voordien al afgepeigerd van het zware werk aan boord. We gaven ons derhalve over aan de genade van de zee, en na pakweg een half uur sloeg de sloep om door een felle rukwind uit het noorden. Hoe het met mijn maten in de sloep is afgelopen, ik weet het niet, noch met degenen die op de rots terechtkwamen of in het schip achterbleven, maar ik neem aan dat ze allen zijn omgekomen. Wat mijzelf betreft, ik zwom op goed geluk verder, voortgestuwd door de wind en het tij. Herhaaldelijk liet ik mijn benen zakken zonder enige bodem te voelen, maar toen ik bijna niet meer kon en al wilde opgeven, voelde ik vaste grond onder mijn voeten. Inmiddels was de storm ook grotendeels gaan liggen. De glooiing was zo flauw dat ik nog ongeveer een mijl moest lopen vooraleer ik op het droge was: de tijd was naar mijn inschatting acht uur 's avonds. Vervolgens liep ik nog een kleine halve mijl landinwaarts, maar ik kon nergens een teken van bewoning of bewoners ontwaren, misschien omdat ik te zeer verzwakt was om ze te zien. Ik was buitengewoon moe, en met het warme weer en de halve kroes brandewijn die ik bij het verlaten van het schip genuttigd had, werd ik onweerstaanbaar bevangen door slaap. Ik ging liggen op het gras, dat heel kort en zacht was, en sliep dieper dan ik me herinner ooit geslapen te hebben, langer dan negen uur, veronderstelde ik, want toen ik wakker werd, was de zon al opgekomen. Ik wilde opstaan, maar ik kon me niet verroeren: op mijn rug gelegen voelde ik dat mijn armen en benen aan weerskanten strak aan de grond vastgehecht waren, en mijn lange dikke haar was op dezelfde wijze vastgemaakt. Eveneens voelde ik van mijn oksels tot mijn dijen dunne rijgdraden over mijn lichaam gespannen. Ik kon alleen recht naar boven kijken, waar de zon steeds warmer werd en het licht pijn aan mijn ogen deed. Om me heen hoorde ik verwarde geluiden maar in mijn positie kon ik niets zien behalve het hemelgewelf. Na enige tijd voelde ik iets levends over mijn linker-

Gullivers reizen.indd 13 26-10-2026 08:38:40

been bewegen, dat behoedzaam over mijn borst omhoog kroop tot vlak onder mijn kin, en toen ik mijn ogen zo veel als ik kon naar beneden draaide, zag ik dat het een menselijk wezen was van nog geen vijftien centimeter groot, met in zijn handen een pijl-en-boog en een pijlenkoker op zijn rug. Tezelfdertijd voelde ik er minstens veertig van hetzelfde soort (naar ik aannam) de eerste achterna komen. In complete verbijstering brulde ik zo luid dat ze allen geschrokken terugrenden, en sommigen, zo werd mij later verteld, liepen kwetsuren op toen ze van mijn flanken op de grond sprongen. Maar ze kwamen spoedig weer terug, en eentje, die zich ver genoeg waagde om mijn hele gezicht te kunnen zien, hief in verwondering zijn handen en zijn ogen ten hemel en riep met schrille maar klare stem *hekinah degul!* – wat de anderen een aantal keer herhaalden (ik wist toen nog niet wat het betekende). De hele tijd lag ik daar, kan de lezer zich indenken, bijzonder ongemakkelijk, en uiteindelijk wist ik in mijn worsteling om los te komen de strengen te knappen en de pinnen die mijn linkerhand aan de grond genageld hielden los te wrikken, en zodoende ontdekte ik, door mijn hand naar mijn gezicht te brengen, hoe ik was vastgebonden. Tezelfdertijd wist ik met een flinke ruk, die me niet weinig pijn deed, de strengen waarmee mijn haar aan de linkerkant was verankerd, enigszins los te maken, zodat ik mijn hoofd een klein stukje kon draaien. Maar voordat ik de wezentjes kon grijpen, renden ze er weer vandoor, waarop een luid en schril gekrijs volgde, en toen dat was weggestorven, riep een van hen *tolgo phonac!* – en een tel later voelde ik meer dan honderd pijlen op mijn linkerhand neerdalen, die mij prikten als evenzovele naalden. Daarnaast schoten ze ook een salvo in de lucht, zoals wij in Europa dat met granaten doen: veel daarvan kwamen terecht, neem ik aan (want ik voelde ze niet), op mijn lichaam, maar ook enkele op mijn gezicht, dat ik terstond met mijn linkerhand afschermde. Toen de pijlenregen ophield, en ik lag te krimpen en kreunen van de pijn, en opnieuw worstelde om vrij te komen, schoten ze nog een lading pijlen af, nog talrijker ditmaal, en sommigen probeerden mij met speren in mijn zij te steken. Gelukkig had ik een leren wambuis aan, waar de speren niet doorheen konden. Ik

Gullivers reizen.indd 14 26-10-2026 08:38:40

meende er het beste aan te doen om stil te blijven liggen, in elk geval tot de avond, en mijzelf dan eenvoudig met mijn inmiddels vrije linkerhand helemaal los te maken. Wat de inwoners betreft meende ik opgewassen te zijn, als iedereen van het formaat was van de wezens die ik had gezien, tegen de sterkste legers die ze op de been konden brengen. Maar het Lot beschikte anders over mij. Toen ze zagen dat ik stil lag, schoten ze geen pijlen meer af, maar uit het toegenomen geroezemoes leidde ik af dat ze met meer waren, en op twee meter van mij vandaan, ter hoogte van mijn rechteroor, hoorde ik meer dan een uur lang getimmer als van mensen aan het werk. Met mijn hoofd zo ver ernaartoe gedraaid als de pennen en strengen het toelieten, zag ik dat er een stellage werd gebouwd van een halve meter hoog, plaats biedend aan vier van de ingezetenen, met een stuk of drie ladders ter bestijging ertegenaan. Op de stellage onthaalde een hunner, schijnbaar een notabele, mij op een lange toespraak, waar ik spaan noch krul van begreep. Ik moet trouwens niet vergeten, dat de hoge ome, voor hij zijn toespraak begon, driemaal uitriep *langro dehul san!* – woorden die ik samen met de vorige later herhaald en uitgelegd kreeg. Op slag verschenen ongeveer vijftig ingezetenen die de strengen aan de linkerkant van mijn hoofd lossneden, zodat ik mijn hoofd naar rechts kon draaien en de persoon en de gebaren kon zien van degene die het woord tot me zou richten. Zo te zien was hij van middelbare leeftijd en langer dan de drie die hem omringden, een ervan een page, niet langer dan mijn middelvinger, die achter hem zijn sleep ophield, terwijl de twee anderen hem flankeerden. Hij had alle manieren van een redenaar: ik merkte wendingen met dreigementen op, andere met beloften, met mededogen en toegeeflijkheid. Ik antwoordde met een paar woorden, doch hoogst onderdanig, waarbij ik mijn linkerhand en mijn blik naar de zon hief, als riep ik die als getuige aan, en omdat ik zowat uitgehongerd was – mijn laatste hap eten dateerde van een paar uur voor ik het schip had verlaten – wogen de eisen der natuur zo zwaar op mij dat ik mijn ongeduld niet wist te verhelen en (wellicht de beleefdheidsregels met voeten tredende) herhaaldelijk met mijn vinger naar mijn mond wees, ten teken dat ik voedsel behoefde. De *hurgo*

Gullivers reizen.indd 15 26-10-2026 08:38:40

(want zo noemen ze een hoge edele, zoals ik nadien leerde) begreep mij heel goed. Hij daalde van de stellage af en gaf opdracht een aantal ladders tegen mijn zijden te zetten, waarlangs meer dan honderd ingezetenen naar boven klommen die zich naar mijn mond begaven met manden vol eten, van 's keizerswege gereedgemaakt en bezorgd toen hem de eerste tijdingen over mij bereikten. Ik zag dat het vlees van verschillende dieren afkomstig was, maar kon ze van smaak niet onderscheiden. Er waren bouten, schenkels en lendenstukken als van schapen en heel goed klaargemaakt maar kleiner dan een leeuwerikvleugel. Ik stopte ze bij twee of drie tegelijkertijd in mijn mond, en nam per keer drie broden ter grootte van musketkogels. Ze voorzagen me zo snel ze konden en toonden duizenderlei tekenen van verwondering en verbijstering over mijn omvang en mijn eetlust. Daarop maakte ik een gebaar dat ik wilde drinken. Uit mijn eetgedrag concludeerden ze dat een kleine hoeveelheid drinkwaar ontoereikend was en omdat het een vernuftig volk is hesen ze heel handig een van hun grootste okshoofden omhoog, zetten het vat bij mijn vrije hand en sloegen het deksel eruit. Ik dronk het in één teug leeg, wat me weinig moeite kostte, aangezien het nauwelijks een half glas bevatte. Het smaakte als een lichte bourgondische wijn maar dan smakelijker. Ze brachten me een tweede okshoofd, dat ik op dezelfde manier leegdronk, en ik gebaarde om meer, maar ze hadden niets meer te bieden. Toen ik deze wonderen had verricht, steeg er een gejuich op en dansten ze op mijn borst waarbij ze net als eerder herhaaldelijk *hekinah degul* riepen. Ze gebaarden mij de twee okshoofden naar beneden te werpen maar eerst waarschuwden ze met de kreet *borach mivola* de mensen op de grond om opzij te gaan, en toen ze de vaten zagen vliegen riepen ze allemaal *hekinah degul*. Ik moet bekennen, toen ze over mijn borst heen en weer liepen, dat me even de lust bekroop om er lukraak een veertig- of vijftigtal bij de lurven te grijpen en tegen de grond te smijten, maar door de herinnering aan wat ze me hadden laten voelen – en wat waarschijnlijk lang niet hun pijnlijkste wapen was – alsmede mijn erewoord (want zo zag ik mijn onderdanig optreden) verdreef ik deze fantasieën spoedig uit mijn hoofd. Bovendien beschouwde ik mezelf

Gullivers reizen.indd 16 26-10-2026 08:38:40

inmiddels door de geboden der gastvrijheid gebonden aan een volk dat mij met zoveel overdaad en tegen zulke onkosten onthaald had. Ik bleef me van binnen evenwel hogelijk verbazen over de onverschrokkenheid van deze nietige wezentjes, die mijn lichaam dorsten te beklimmen en te bewandelen terwijl ik één hand vrij had, en niet bibberden bij de aanblik van zo'n wonderbaarlijk schepsel als ik ze moest toeschijnen. Na enige tijd, toen zij zagen dat ik verder niet meer om eten vroeg, maakte een hooggeplaatst persoon namens zijne keizerlijke majesteit zijn opwachting. Zijne excellentie besteeg mijn rechteronderbeen en liep met omtrent een dozijn van zijn gevolg verder tot voor mijn gelaat, waar hij zijn geloofsbrieven met het koninklijk zegel tevoorschijn haalde en voor mijn ogen ophield. Hij sprak een minuut of tien, zonder emotie, maar met klem: herhaaldelijk wees hij naar voren, in de richting (naar ik later begreep) van de hoofdstad, die op circa een kilometer afstand lag, waarheen ik van zijne majesteit en zijn raad diende te worden overgebracht. Ten antwoord sprak ik een aantal vruchteloze woorden en legde mijn vrije hand, die ik, om ze niet te bezeren, hoog over de hoofden van zijne excellentie en zijn gevolg heen haalde, op mijn andere hand en vervolgens op mijn hoofd en mijn lichaam, ten teken dat ik mijn vrijheid wenste. Blijkbaar begreep hij mij uitstekend, want hij schudde afwijzend zijn hoofd, en met zijn hand beduidde hij dat ik gevankelijk vervoerd moest worden. Hij maakte evenwel ook andere gebaren ten teken dat mij voldoende te eten en drinken gegeven zou worden alsmede een goede behandeling. Waarop ik eens te meer de neiging kreeg mijn ketenen te verbreken, maar toen ik opnieuw de verwondingen op mijn gezicht en handen voelde, bezaaid met blaren en een groot aantal pijlen er nog in, en ik bovendien opmerkte dat het aantal vijanden alleen maar toenam, gaf ik ze te kennen dat ze met me mochten doen wat ze goeddunkte. Hierop trokken de *hurgo* en zijn gevolg zich met veel vertoon van hoffelijkheid en met blijde gezichten terug. Kort daarna hoorde ik alom roepen, met veelvuldige herhaling van de woorden *peplom selan*, en voelde ik hoe een menigte wezens links van mij de touwen zodanig vierden dat ik me op mijn rechterzij kon draaien, om ter verlichting te wateren

Gullivers reizen.indd 17 26-10-2026 08:38:40

– wat ik zeer overvloedig deed, tot grote verbijstering van het volk, dat aan mijn bewegingen had geraden wat ik van plan was en aan die kant onmiddellijk links en rechts ruimte had gemaakt om de stortvloed die met groot geraas aan mij ontsnapte te ontwijken. Maar voor die tijd hadden ze mijn gelaat en mijn beide handen gebet met een bijzonder welriekende zalf, die binnen een paar minuten alle pijn van hun pijlen wegnam. Door deze omstandigheden, gevoegd bij de verkwikking van hun zeer voedzame spijs en drank, raakte ik door slaap overmand, en ik sliep acht uren achtereen, zoals mij later verzekerd werd – en geen wonder, want op 's keizers bevel hadden de geneesheren een slaapmiddel in de okshoofden met wijn gemengd.

Zodra ik na mijn landing slapende op de grond was aangetroffen, was de keizer klaarblijkelijk per ijlbode verwittigd en had hij met zijn raad besloten mij op de hiervoor vermelde wijze te laten ketenen (hetgeen in mijn slaap gebeurde), alsmede mij voldoende eten en drinken te laten brengen en een vervoermiddel gereed te maken om mij naar de hoofdstad te brengen.

Dit lijkt op het eerste oog wellicht een stoutmoedig besluit, een waagstuk dat in Europa geen vorst bij voorkomende gelegenheid zou wensen na te volgen, naar mijn overtuiging. Toch meen ik dat het bij uitstek zowel verstandig als edelmoedig was. Gesteld namelijk dat de bewoners mij met hun speren en pijlen in mijn slaap hadden willen doden, dan was ik bij de eerste steek onmiddellijk wakker geworden, en had ik in mijn onbeheerste woede de strengen waarmee ik geketend was kunnen breken, waarna ze zich niet konden verweren en niet hoefden te rekenen op genade.

Deze mensen zijn buitengewoon vernuftige rekenmeesters, en hebben een hoge graad van werktuigbouwkundige volkomenheid bereikt dankzij de patronage en aanmoediging van de keizer, die bekendstaat als beschermheer der wetenschappen. De keizer heeft verschillende machinerieën op wielen om bomen en andere zware lasten te vervoeren. Zijn grootste oorlogsschepen, sommige tot wel drie meter lang, bouwt hij dikwijls in het mastbos, waarna hij ze op die toestellen drie- à vierhonderd meter naar de kust laat vervoeren. Er werden ogenblik-

Gullivers reizen.indd 19 26-10-2026 08:38:40